

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
„Šviesa” - Luz
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
R. Coronel Moraes, 64 S. Paulo
TELEPHONAS: 9-1322

L. B. K. BENDRUOMENĖS ORGANAS

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoj ir visoj Amerikoj met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Metai I

S. PAULO, 1935, Spalių — Outubro 19 d.

N. 4

Pasikalbėjimas su p. V. Nalivaika.



Spalių 10 d. sugrįžo iš Lietuvos siųstas į Pasaulinį Lietuvių Kongresą Kaune Liet. K. Bendruomenės, Jau nimo S-gos «Viltis», Ūkininkų Draugijos «Grūdas» ir Mokos lietuvių mokyklos atstovas p. V. Nalivaika.

Jam sugrįžus, mūsų bendradarbis turėjo su juo trumpą pasikalbėjimą apie kongrese nuveiktus darbus ir bendrai apie einamuosius reikalus. Į mūsų klausimą, kokį įspūdį padarė pasaulin. kongresas, atsakė teigiamai ir dar pridūrė, kad nors iš kongreso daug laukti ir negalima buvo, bet vis tik jis įnešė į išeivių gyvenimą daug naujų minčių, paskatino atstovus sugrįžus į savo vietas energingiau imtis darbo ir kas svarbiausia, tai laikytis vienybės, nes ir kongrese, nors jame dalyvavo atstovai įvairiausių pakraipų, vienybė buvo visiems nutarimams pagrindu.

— O kas padaryta Lietuvoje atsivertusių Draugijų reikalai?

— Nors negaliu daug pasigirti, atsakė p. Nalivaika, bet šis tas yra padaryta. Visų pirma, kas yra svarbiausia, atrėmiau kai kurių mūsų blogos valios žmonių daromus mūsų organizacijoms priekaištus, išaiškinau tikrą padėtį ir įtikinau Lietuvos visuo menę, kad čia Brazilijoj mano atstovaujamos organizacijos turi geriausias pasiteikėjimą. Be to suriškau šiek tiek aukų lietuvių statomai bažnyčiai ir jaunimui gražios literatūros.

— O kaip klausimas stovi su antruoju kunigu? — Ir šis klausimas buvo pajudintas, pareiškė mūsų atstovas. Padaryti atitinkami žygiai ir reikia tikėtis, kad tuojau po N. Metų antras kunigas atvyks į Braziliją.

Platų pranešimą iš savo darbuo-ės Lietuvių Kongrese pažadėjo duoti per visuotinus tų organizacijų susirinkimus.

ITALU — ABISINU KARAS.

Popiežius bando taikinti.

«Havas» žiniomis, popiežius Pijus XI davė visas instrukcijas savo atstovui Paryžių dar kartą bandyti taikinti abi kariaujančias puses. Tuo reikalu popiežiaus atstovas spalių 15 d. turėjo ilgą pasikalbėjimą su Prancūzijos ministerių Laval ir su kitais atstovais. Kaip «Havas» praneša, Laval tai idėjai pritarė ir jau pradėjo vesti derybas su Italijos bei Abisinijos atstovais.

200.000 abisinų eina į Somaliją.

«United Press» pranešimu iš spalių 15 d. abisinų kariuomenė iš 200 tūkstančių žmonių eina Somalijos link, kad perkirsti italų susinesimą su Eritrea, Manca, kad lemtis tai ar ki

tai pusei mūsų įvyks ties miestu Gerlogubi.

Abisinija turi naują sąjungininką.

Sulig «Havas» pranešimu iš spalių 16 d., Pietinėj Abisinijoje palei italų Somaliją pradėjo plačią mastabų plėstis gripo epidemija. Todėl italų karo vadovybė buvo priversta atitraukti nuo kovos lauko 10.000 žmonių ir pasiųsti juos į kitą frontą.

Paskelbta Italijai blokada.

Sulig telegrafo pranešimu, spalių 16 d. tapo oficialiai paskelbta Italijai blokada, kaip tariant tapo nutraukti visi prekybiniai ir finansiniai ryšiai su ja.

Iš kitos pusės Abisinijai palikta pilna laisvė ginklų įsigijimo klausimu

Italijos — Anglijos konfliktas.

Italai bombarduoja abisinus anglų teritorijoj.

«United Press» iš spalių 17 d. praneša, kad du italų orlaiviai bombardavo abisinų kariuomenės būrij anglų teritorijoj (anglų Somalija). Vyriausias anglų komisaras apie tai pranešė savo vyriausybei, kuri iš savo pusės pasiuntė italams griežtą protestą.

Anglai uždarė Suezų kanalą.

Tokiu būdu italams pasunkėjo

kariuomenės gabenimas į savo Somaliją. Be to anglai laiko savo didelį karo laivyną Viduržemių jūroje.

Italija ruošiasi prieš Angliją.

«United Press» iš spalių 17 d. praneša, kad Italijos karo vadovybė yra išdirbus planą uždaryti Viduržemių jūrą tarp Sicilijos ir Šiaurinės Afrikos tam, kad anglų karo laivai negalėtų įeiti į Raudonąją jūrą.

Jei tas planas įvyktų, tai savime suprantama kiltų karas tarp tų dviejų valstybių.

Kaune streikuoja studentai.

Sulig «Havas» pranešimu, spalių 17 d. Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto studentai sustreikavo, protestuodami prieš kai kuriuos U-to Senato nutarimus. Streikas tęsis tris dienas.

Studentams sustreikavus Universiteto vadovybė atsistatydino. Šiatsitatydinimą išsaukė naujai išleistas universiteto įstatymas, kuriuo einant visi profesoriai yra valdžios skyriami.

Klaipėdos Seimėlis

Susirinks posėdžiui spalių 28 d. Lietuvių atstovai rinkimus užprotestavo ir nori juos panaikinti.

Rusijoj dreba žemė.

«Havas» pranešimu, spalių 15 d. Rusijoj, Tadžikistano rajone, buvo jaučiamas didelis žemės drebėjimas, kuris padarė daug nuostolių. Yra ir žmonių aukų: 112 mirė ir 407 sunkiai sužeisti.

LIETUVISKU KNYGU

Dr. J. Basanavičiaus S-gos šiaulių skyriaus pirmininkas prof. A. Krausas atsiuntė man daug lietuviškų knygų išplatiniimui. Jei kas norėtų pirkti, duodama nuolaida iki 85%. Taip pat duodu skaityti knygas, užstačius knygos vertę. Kreiptis: J. Drungys, rua Dr. Lamenhalins, 1280, Curityba — Paraná.

PASAULINĖS ŽINIOS

Mirė 7 ir 8 sunkiai sužeisti.

Iš Buenos Aires pranešama, kad spalių 15 d. kelyje La Plata autobusas visu smarkumu užlekė ant kamijono ir beveik visas subirėjo 7 keleiviai mirė vietoj, o 8 tapo sunkiai sužeisti. Mirusių tarpe yra du inžinieriai.

Vagla bankininkus.

Telegrafas praneša, kad spalių 15 d. Soveroje, Meksikos valstijoj, ne žinomi vagys pavogė penkis ten buvusius bankininkus, jų tarpe vienas vicepirmininkas New Yorko City Banko Kokiū tikslu jie pavogti — nežinia.

Aviacijos progresas.

Pranešama iš Paryžiaus, kad prancūzų «Air France» bendrovė pavedė žinomam lakūnui Jean Mermoz išdirbti naują planą ir modelį naujam orlaivui, kurio pagalba galima būtų nuskristi iš Paryžiaus į Buenos Aires per 50 valandų. Mermoz gavęs šitokį įgaliojimą tuojau ėmėsi darbo. Spaudos atstovams pareiškė, kad šis «Air France» noras yra įvykdomas, žinoma tam reikalingos didelės lėšos, net iki 30 milijonų frankų.

Sukilimas Meksikoj.

«United Press» žiniomis, spalių 15 d. Meksikoj šiaurinėj dalyje prasidėjo revoliucinis judėjimas prieš Centralę Vyriausybę. Miestai Santana ir Magdalena užimti. Šis revoliucinis judėjimas jau buvo ruošiamas senai, bet centralinė vyriausybė nekreipė jokio dėmesio į jį.

Hauptmano byla Vyriausiam Tribunalė.

Pralaimėjus bylą Apeliacijos Teisme Hauptmano advokatai padavė kasaciją į Vyriausį š. Amerikos Tribunalol. Byla bus svarstoma dar žiais metais. Jei ir ten bus pralaimėta, tai tuomet kreipsis į prezidentą prašydami pasigailėjimo.

Parlamento rinkimai Kanadoje.

Spalių 14 d. įvykusiuose į Parlamentą rinkimuose laimėjo opozicija — liberalų partija. Iš 245 vietų laimėjo 165. Taigi sudaro didžiumą.

Lenkija eina su Tautų Sąjunga.

Laikraščių pranešimu, Lenkijos atstovas Tautų Sąjungoj pareiškė spaudos atstovams, kad Lenkija Italijos — Abisinijos klausime laikysis bendros Tautų S-gos politikos.

Mokytojo V. Nalivaikos sutiktuvės.

Pereitam «Šviesos» numerį buvo trumpai pažymėta, kad grįžo Bendruomenės atstovas mok. V. Nalivaika. Čia norėčiau smulkiau išsitariti apie jo sutiktuves.

Prieš tris mėnesius mūsų kolonijos socialis gyvenimas virte virė, pradėto darbo pamatai braškėjo, buvo daug ginčų dėl atstovų vykstančių į Pasaulinį Lietuvos Kongresą.

Daugiausiai buvo diskutuojamas mok. Nalivaikos vykimo klausimas ir tam buvo daroma net rimtų kliūčių. Bet jis turėdamas savo pusėje beveik visos kolonijos pasitikėjimą, gavęs iš čionyksių stipriausių organizacijų įgaliojimus, kaip: Katalikų Bendruomenės, Jaunimo S-gos «Viltis», L. U. D-jos «Grūdas» ir «Dr. V. Kudirkos» vardu mokyklos ir neatsižvelgdamas į visokias daromas jam kliūtis ryžosi žūt būt vykti.

Nuo išvykimo dienos tą pačių žmonių arba jų šalininkų, kuriems mok. Nalivaika nekartą buvo pasakęs daug karčios teisybės ir nurodęs jų daromas klaidas, žalingas visais atžvilgiais mūsų kolonijos gyvenimui, skleidė visokius prasimanitus gaudus, kad jis Nalivaika jau nebegrįšias, nes ne turės ką čia veikti, būk esąs iš tarnybos paliuosuotas ir t. t.

Kitokių tam nuginčijamų žinių iš niekur nebūvo, todėl dauguma jo sugrįžimui statė klausuką... Bet visa tai išėjo priešingai. Štai rugsėjo 30 d gauta žinia, kad mok. V. Nalivaika — Gineikis grįžta Brazilijon. Ta žinia visų buvo sutikta su didžiausiu džiaugsmu, žinoma tą, kurių tarpe jis per trumpą laikotarpį paliko nuveikto darbo neišdildomus pėdsakus.

Spalių 10 d. į Santos uostą išvyko pasitikti šie asmenys: L. U. D-jos «Grūdas» pirmin. p. F. Cemerka, «Dr. V. Kudirkos» v. mokyklos Tėvų K-to pirmin. ir «Vilties» S-gos Mokos skyriaus sekretorius p. A. Serbenta, šios mokyklos vedėjas mok. P. Korsakas, brazilų kalbos mokytojos ir apie 30 mokinių.

Kadangi grįžo ne vienas, bet vedęs, tad jiems iš laivo išlipant, mažytė mokinė įteikė Gerb. poniutei gražių gėlių pluoštą ir sveikino juos visų mokinių vardu.

ORGANIZACIJŲ REIKALAI

Liet. Kat. Bendruomenės Igaliotiniai

Mokoje:

1. Juozas Stunžėnas — rua Padre Raposo, 93. Jo rajonas — gatvės Padre Raposo abi pusės nuo pradžios iki Nr. 113 imtinai ir gatvė Curupacė.

2. Ona Kalinauskienė — rua Padre Raposo, 151. Jos rajonas — gatvė Padre Raposo nuo 113 iki gatvės galui.

3. Juozas Juodgudis — rua Dias Leme, 34. Jo rajonas — visa gatvė Dias Leme ir Visconde Inhomeirim iki Padre Raposo.

4. Kazys Mažietis — rua Oratorio, 152. Rajonas — gatvės Oratorio, Lithuania (Caxipó), França Carvalho, Cuyabá, Marq. de Valencia, Campineiros, Tobias Baretos ir Mooca nuo Taquary link Alto da Mooca.

6. Kaz. Tubas — rua João Antonio de Oliveira, 315. Jo rajonas — gatvės João Ant. de Oliveira, Tabajaras, Canuto Saraiva, Camê, Pury, Ezequel Ramos ir Visconde Inhomeirim.

Villa Zelinoj

N. Citavičius — Av. Zelina, 69, prie pat statomos lietuvių bažnyčios.

S. Paulo stoty pasitiko Jaunimo S-gos «Viltis» garbės narys ir einąs C-ro V-bos pirmininko pareigas p. V. Gudliauskas. Moko rajone, dar toli nuo mokyklos pasitiko mokinių tėvai, jaunimo būreliai, prie mokyklos rūmų pasitiko K. Bendruomenės pirmin. Gerb. Klebonas kun. B. Sugintas ir būrys žmonių.

Toliau artimiausių jo draugų buvo suruošta sutiktuvė proga vakariene, kurioje dalyvavo visų aukščiau minėtų organizacijų atstovai. Prie stalo pirmas sveikino klebonas kun. B. Sugintas Bendruomenės vardu ir linkėjo jaunavedžiams asmeniškoms laimės ir Dievo palaimos, toliau sveikino p. V. Gudliauskas, St. Butrimas, A. Ser-

Villa Beloje

Stasys Skorupskas — rua das Mimosas, 69, prie pat lietuvių mokyklos.

Villa Anastacijoj

Morkus Lazickas — rua Alvarenga Peixoto, 54.

Canindė

Juozas Skorupskas — rua Canindė, 107.

Belēm

Jonas Pauļavičius — rua Francisco Pacheco, 9.

PASTABA. Pas šiuos pažymėtus igaliotinius Bendruomenės nariai gaus savo laikraštį «Šviesa».

L. K. Šv. Juozapo B-nės narių susirinkimas

Įvyksta spalio 27 d. tuojau po bažnytinio pamaldų parapijos salėje. Bus svarstomi einamieji reikalai ir p. V. Nalivaika padarys platų pranešimą iš savo darbuotės Pasauliniam Kongresui Kaune.

Visų narių prašome dalyvaut.

benta ir V. Ambraziavičius, visi pareikšdami savo džiaugsmą ir širdingiausias linkėjimus.

Paskutinis tarė žodį visų lauktas atstovas mok. V. Nalivaika Gineikis nuoširdžiai visiems dėkodamas už tas sutiktuves, toliau bendrais bruožais nu pasakojo P. L. Kongreso eigą žadėdamas smulkiau apibūdinti per visuotinius organizacijų susirinkimus.

Dar papasakojo apie jam sudarytas kliūtis, kurias tačia, laikydamas tam tikros taktikos, nugalėjo, nors asmeniskai teko labai daug nukęsti, bet viskas pasibaigė laimingai ir štai grįžo į S. Paulo. Čia jam visų karštai susūta «valio!»

Tęsdamas kalbą, dar priminę,

Katalikybės pažanga S. Amerikoje

Katalikybė skaičiais ir darbais Š. Amerikoje kas kart auga. Štai statistiniai duomenys:

1785 metais buvo vos 6 bažnyčios ir apie 20 tūkstančių tikinčiųjų. Dabar yra 18 tūkstančių bažnyčių ir apie 20 milijonų tikinčiųjų. 1850 mt. buvo tik viena arkivyskupija — Baltimore, o šiandien visoje teritorijoje — 105 vyskupijos. Vienais 1929 metais buvo 38 tūkstančiai atsivertusių į katalikybę.

Darbai irgi yra galingi: Taip savų pradžios mokyklų turi 8,000 su 50,000 mokytojų ir 2,300,000 vaikų be to dar 2,400 vidurinių mokyklų, 150 aukštesniųjų ir universitetų ir 80 mokytojų seminarijų. Dar yra 190 kunigų seminarijų. Šių mokyklų užlaimymui valdžia neduoda nei cento.

Lietuvis — cento autorius.

Š. Amerikos laikraštis «Draugas» rašo, kad Amerikos cento autorium yra lietuvis Viktoras Baranauskas, amerikoniškai Victor Brønør. Jis yra gimęs Šiaurės mieste 1871 m. Į S. Ameriką nukeliavo 1890 m. Ten jis mokėsi dailės srity ir greitai pagarsėjo.

1909 m. Š. Amer. Vyriausybė paskelbė konkursą naujam centui modelį padaryti. Konkurse laimėjo Baranauskas. Jis centą padarė su Linkolno portretu. Ir dabar tas centas yra apyvartoje ir skaitomas gražiausiu.

Mirė V. Baranauskas 1924 m. New Yorke.

Visgi lietuvių garsenybių pasauly yra daug.

Kad ne tik jis vienas buvo puolamas, bet ir visos tos organizacijos, kurias jis atstovavo ir prisiėjo jas ginti nušviečiant jų tikrus siekimus.

Pasibaigus vakarienei visi išsikirste su pakeltu ūpu.

Korespondentas.

São Paulo Liet. Bažnyčiai Aukavo

Nuo 1 iki 10 rugpiučio:

Bubnys Vincas—30 mil., Janavičius A. — 25 milr.

Po 20 mil.:

Dimša J., Stankūnas J.

Po 15 milr.:

Jasaitis J., Zakarevičius J., Juodenis J.

Po 10 milr.:

Augulis J., Aleknavičienė, Varanauskas M., Šimkūnas Pr., Povilionis A., Jakutis F., Zelinkevičius K., Krilavičius J., Banys V., Pakalnis Pr., Pizzino A., Vadeiša J., Zukas A., Kublickas, Rasalas J., Pizarvičius A., Grabauskas V., Vaitulionis J., Stunžėnas J., Grabauskas A., Masys J., Serbenta A., Radzevičius J., Urbonienė A., Milčikas A.

Po 8 mil.:

Brazys J., Angulevičius P., Repėška P.

Po 7 mil.:

Krumzlys St., Mackonis Pr., Diršė J.

Po 6 milr.

Šidėkerskas A., Klausaitis A., Petraitis A., Pumpaitis J., Juodgudis J.

Po 5 mil.:

Korobov J., Jakučionis J., Makarevičius J., Katinas J., Čekanauskas J., Cvirko M., Gysas V., Makarevičius A., Pranckevičius S., Zelinkevičius K., Plentas A., Pranuševičius J., Rimkevičius J., Andrulevičius A., Rakauskas M., Rudzikas P., Rauba J., Giedraitis Vl., Bakienė V., Jaruševičius A., Babilius Br., Adomaitis A., Trinkūnas J., Stankevičius R., Bužinskas K., Mačulaitis K., Skačkauskas J., Pataitis A., Pikūnas A., Paragis J., Mieliauskas A., Prokopas J., Sinkas A., Jokubaitis M., Jankauskienė E., Didoff T., Varnas J., Meidūnas S., Vitkauskas V., Rondeiko St., Kirmela U., Petrėnas M., Silaibi M., Benešovičius P., Kaveckas K., Mušauskas A., Gribauskas P., Rukšėnas K., Povilavičienė A., Kazakevičius J., Juška A., Červinskas K., Nanartonis J., Mačiulis A., Višniauskienė O., Musnickas K., Uldukaitė N., Vaitkevičiūtė V., Kardešienė J., Kabošius P., Aleliūnas A. Bitinas Alb., Jakutis A.

čius A., Babilius Br., Adomaitis A., Trinkūnas J., Stankevičius R., Bužinskas K., Mačulaitis K., Skačkauskas J., Pataitis A., Pikūnas A., Paragis J., Mieliauskas A., Prokopas J., Sinkas A., Jokubaitis M., Jankauskienė E., Didoff T., Varnas J., Meidūnas S., Vitkauskas V., Rondeiko St., Kirmela U., Petrėnas M., Silaibi M., Benešovičius P., Kaveckas K., Mušauskas A., Gribauskas P., Rukšėnas K., Povilavičienė A., Kazakevičius J., Juška A., Červinskas K., Nanartonis J., Mačiulis A., Višniauskienė O., Musnickas K., Uldukaitė N., Vaitkevičiūtė V., Kardešienė J., Kabošius P., Aleliūnas A. Bitinas Alb., Jakutis A.

Po 4 mil.:

Gresko M., Savičius K., Meškys G., Kerovičienė K., Klyzas P., Brazys D., Kavaliauskas K., Azaravičius J.

Po 3 mil.:

Rubliauskas P., Baltaduonienė Pr., Perednis M., Šlapšinskas J., Baranauskas L., Sakonis J., Balsėvičius J., Turšinskis C., Vankevičius J., Ankudavičius A., Petrusis A., Nanartavičius J., Vaitkevičius J., Ivanauskas P., Tarpilauškie. Budreika J.

Po 2 milr.:

Kazlauskas V., Augulytė Br., Bar

tuševičius S., Bajorūnas S., Balčiūnas O., Kuosa Ign., Černiauskas J., Mikšėnas A., Maciūnas A., Mizeros M., Gutauskas V., Malčiauskas K., Petkevičius P., Kmieliauskas J., Ambrozevičius A., Dirsė J., Stankevičius A., Jokubaitis F., Juodelis, Jaruševičius J., Speičys N., Bartusevičiūtė, Orantė V., Klimaišauskaitė Pr., Pranėvičius A., Bukys J., Sadauskas J., Vilčiūnas A., Radzevičius J., Podskočimas St. Rezulevičius J., Skorochodas K., Velička A., Adomavičius B., Narkevičius Iz., Stankevičius J., Balčiūnas J., Visockas P., Žemulis I., Markevičius J., Kolita J., Majsejvas J., Bakanauskas A., Žemantauskas V., Strankauskas St., Muštaitienė D., Garkauskas A., Kutinskis S., Musteikiene P.

Po 1 mil.:

Roslanas A., Grašys J., Šebedinas A., Sakonis Vl., Stankevičius St., Gorskis J., Razanauskas J., Mazurkevičius V., Zinevičius K., Matelionis K., Baranauskienė O., Nenartonis V., Bauževičius V., Bacevičius K., Radvilavičius J.

Viso aukuota: 985\$400. Iki Rugpiučio 1 d. 2:028\$100

Viso nuo N. Metų 3:013\$500

Vilniaus paminėjimas.

Parapijos salėje.

Spalių 13 d. São Paulo lietuvių kolonija Vilniaus užgrobtimo penkiolikos metų sukaktuvių paminėjimą rengė įvairiuose lietuvių apgyventuose rajonuose. Nors tam paminėjimui nebuvo sudarytas bendras komitetas, nors atskiros organizacijos jį rengė atskirai, tačiau nažiūrint to visur buvo atliktas tinkamai.

Pačiame kolonijos centre paminėjimas prasidėjo bažnytinėmis pamaldomis, kurias atlaikė klebonas kūn. Sugintas ir kuris pasakė tam tikslui pritaikintą pamokslą. Pamaldų metu giedojo lietuvių mišrus jungtinis choras p. Stankūno vedamas.

Po bažnytinį pamaldų įvyko bendra lietuvių sueiga parapijos salėje, kurioje dalyvavo visų pakraipų, bet Vilniaus klausimu vienodų nusistatymų žmonės su konsulu p. Steponaitiu ir kitais visuomenės veikėjais priešaky.

Susirinkimą — sueigą atidarė L. K. Bendruomenės pirmininkas kun. Sugintas trumpais žodžiais nupiešdamas Vilniaus užgrobtimą ir kviesdamas visus nors tą dieną šiek tiek susikaupti mūsų brolių okupuotam krašte likimu.

Susirinkimą vesti pakvietė p. p. V. Nalivaiką, J. Zabrockį, Korsaką, F. Čemerka ir Dziugajį.

Prasidėjo prakalbos. Pirmas kalbėjo p. Čemerka, nušviesdamas tas tas visas skriaudas, kurias iškentėjo mūsų broliai vilniečiai ir nurodydamas kokių būdu mes Vilnių galime atgauti ir kaip mes prie to galime prisidėti. «Mūsų kelias į Vilnių — sako jis: — eina per dorovingas tautiškai susipratusias šeimas, per organizacijas, per lietuviškas Mokyklas ir per gerą spaudą».

Toliau kalbėjo vilniečių atstovas p. Jonas Zabrockis. Jis karštai ir jausmingais žodžiais visus kvietė prie vienybės. Vilniaus klausimu neturi būti jokių partijų, jokių atskirų nusistatymų, jokių nuomonių skirtumų, bet visi turi jaustis lietuviškai. «Jei mes eisime Gedimino, Keistučio, Vytauto ir kitų mūsų tautos didvyrių pėdomis, nieks mums tuomet negalės pasipriešinti ir mes savo tikslą atsiekim. Vilnius buvo ir mūsų bus».

Trumpą paskaitą skaitė p. St. Puišys. Nurodęs tas aukas, kurias padarė mūsų broliai kovoje dėl Vilniaus, kvietė visus dalyvius pagerbti žuvusių atsisojimu, kas ir buvo susirinkusių atlikta.

Baigdamas prelegentas sako: «Šiandien mes liūdim, bet gal jau greitai mūsų liūdesis virs džiaugsmu šįandien liūdėdami siūnčiam širdingą ir karšią užuojautą savo broliams vilniečiams, kurie kenčia lenkų oku-

pantų sunkų jūngą ir pareiškim: Broliai, mes visuomet esam su jumis».

Susirinkimas tiems žodžiams pritaria karštu delnų plojimu.

Toliau p. J. Zabrockis padeklamavo savo eilėraštyje «Keistutis ir Birutė», kuris į susirinkimą padarė gerą įspūdį.

Pasibaigus prakalboms «Vilties» jungtinis choras padainavo «Mes be Vilniaus nenurimsim» «Vilniaus...» ir keletą kitų tautiškų dainų.

Paminėjimas užbaigtas Tautos Himnu.

Paminėjimas Lietuvių Namuose

Tą pačią dieną 4 val. po pietų Lietuvių Namų salėje (rua Bandeirantes, 92) įvyko antras paminėjimas, kurį surengė Vilniaus vadavimo skyrius ir Lietuvių S-gos Valdyba.

Šį paminėjimą atidarė pats konsulas p. Steponaitis, pasakydamas pritaikintą tam klausimui prakalbą ir kviesdamas visus prie vieningo darbo Vilniaus vadavimo reikalui.

Paskaitą skaitė p. L. Gaigalas, nupiešdamas istorijos daviniais Vilniaus užgrobtimo eigą ir nurodydamas tuos kelius, kurie veda lietuvių prie Vilniaus atvadavimo.

Toliau mokyklų mokiniai padeklamavo keletą eilučių apie Vilnių ir p. J. Zabrockis pasakė karštą ir jausmingą prakalbą. Jis nupiešęs visas kovas dėl Vilniaus, kvietė susirinkusius pagerbti žuvusius atsisojimu.

Prakalbam pasibaigus p. St. Venocvičius pasidalino su susirinkusiais savo įspūdžiais iš Pasaulio Lietuvių kongreso ir perskaitė visas kongrese priimtas rezoliucijas.

Vėliau «Vilties» choras padainavo «Mes be Vilniaus nenurimsim» ir Tautos Himną.



Mokos rajone paminėjimas įvyko spalio 12 d. 8 val. vakaro lietuvių mokyklos salėje. Šį paminėjimą surengė Mokyklos Tėvų Komitetas su mokytojais priešaky. Nors tą vakarą buvo didelis lietus, bet nežiūrint to, lietuvių susirinko pilna salė.

Paskaitą apie Vilnių skaitė p. St. Butrimas. Jis plačiai ir vaizdingai nupiešęs Vilniaus svarbą mūsų tautai, gyvenime ir nurodydamas kelius prie Vilniaus atvadavimo kvietė visus prisidėti prie to bendro darbo einant vienybės keliu.

Karštas prakalbas pasakė p. p. Korsakas, Juodgnudis ir kun. Sugintas, o mokyklų mokiniai padeklamavo keletą eilučių. «Vilties» chorui padainavus keletą dainelių, paminėjimas uždarytas Tautos Himnu.

K o r e s p o n d.

Keisti papročiai

ŽMONOS PLAKA VYRUS PRISIRIŠUSIOS PRIE STULPU.

Afrikos viduryje yra viena keista žmonių giminė, vadinama tuaregais. Ji turi gana keistų papročius. Vienas anglų rašytojas, apkeliaęs daug kraštų ir susipažinęs su jų gyvenimu, savo veikalė apie tą giminę taip rašo: Tuaregų krašte ne vyrai moteris veda, bet moterys vyrą. Be to, čia yra vienintelis pasauly kraštas, kur po vedybų vyras paveldi savo žmonos pavardę. Vaikai taip pat paveldi motinos pavardę ir žinomi kaip jos vaikai, o ne jo.

Piršlybos pas tuaregus visiškai keista atrodo. Tuaregų vyrams neleidžiama «ištekti» už moters, jei jis neturi 32 metų. Bet ten vyrų norinčių «ištekti» yra labai mažai. Nes «ištekęs» vyras jau nebelaikomas joki-

yra visiškai priklausomas nuo moters kaprizų. Jei kuriai nors merginai patiko koks nors vaikas, tai ji nueina pas jo motiną ir prašo jos rankos. Jeigu tik motina sutiko, skaitosi dalybas baigtas ir vargšas vyras tapo jos vergu.

Tuaregų moterys nepaprastai vyrams keršija, kai pastebi savo vyrą į kitas pažvelgusį. Tada vargšą vyrą nuuogina, pririša prie stulpo ir kaipoja rykštėmis, kaip kokį gyvulį. Apilink plakamąjį ratu sustoja moterys ir vaikai, bet suaugusių vyrų neprileidžia artyn. Kitos motinos tuos neištikimus vyrus rodo savo vaikams ir sako: mokinkites iš to, kaip reikia «ište-

LIETUVIAI SVETUR

Turėsime savo operą

Š. Amerikoj Pensilvanijoj gyvena lietuvis muzikas Petras Sarpalius, kuris dabartinių metu atsidėjęs dirba rašydamas operą prie Kleofo Jurgelionio veikalo «Uždraustas Geismas». Tikisi dar šiais metais darbą užbaigti.

Petras Sarpalius dar yra jaunas, bet jau šiais metais švenčia savo 25 metų muzikos srity jubiliejų. Yra parašęs daug įvairių kompozicijų, kurios pasižymi grynai lietuvišku melodingu ir švelnumu.

Mandžiurija

Šiomis dienomis Charbino lietu-

viai susiorganizavo į «Lietuvos piliečių draugiją». Jai vadovauja J. Lasys, karštas patriotas. Nors draugija iškūrė dar neseniai, bet jau savo tarpe turi keliasdešimt narių ir net jau pasiuntė aukų Lietuvon Dariaus ir Girėno paminklo fondui.

Latvijos lietuvis čempionas

Rugsėjo 10 — 22 d. Rygoje įvyko Latvijos sporto olimpiada, kurioje dalyvavo 1,835 geriausi sportininkai. Pasibaigus olimpiadai pusiausunkio svorio bokso olimpinio čempiono vardas buvo suteiktas lietuviui K. Tunkūnui ir tapo apdovanotas aukso medallium.

Sterilizacijos istatymas.

Pereitą savaitę Brazilijos Federacinio Parlamento narių grupė įnešė į plenumo dienotyrę naujai pagaminatą įstatymo projektą sterilizacijos klausimu. Pats įstatymo projektas turi ilgą paaiškinimą su įvairiomis smulkmenomis ir statistiniais daviniais.

Kadangi tas įstatymas įneša į gyvenimą daug reformų, tai mūsų skaitytojams pravartu yra arčiau su tuo klausimu susipažinti.

Yra iširtas dalykas, kad vaikai paveldi savo tėvų ne tik kūno, bet ir dvasios privalumus, kitaip sakant būdą. Dėl to pastebėta, kad negerų tėvų dažnai būna nėkam verti vaikai: valkatos, vagys, girtuokliai ir t. t., ir valstybei bei tautai padaro daug nuosilčių.

Štai statistiniai daviniai. 1740 metais Amerikoj mirusi viena moteriškė valkata paliko keletą vaikų iš kurių iki šiol priaugo 2820 žmonių. Iš to skaičiaus 2.200 buvo teisiami už įvairius nusikaltimus ir sėdėjo kalėjimuose. Šitoj giminėj buvo daug vagių, alkoholikų ir net žmogžudžių. Šita giminė tik valstybei yra padariusi nuostolių apie 4 milijonus dolerių.

Kitos 1827 m. mirusios girtuoklės ainių šiandien jau yra 800. Iš jų 700 buvo teisti ir nubausti, kiti net daug kartu. o 37 nuteisti mirtim.

Ir daug kitų pavyzdžių rodo, kad nuo nedorų tėvų dažniausiai gema nedorai vaikai.

Todėl Š. Amerikoj iš 49 valstybių 35-se išleista įstatymai, kuriais einant nedoriams, nuteistiems už didesnius nusikaltimus vyrams ir moterims atimamas vaisingumas. Toks vaisingumo atėmimas vadinamas sterilizacija. Taigi Amerikoj nusikaltęs ar šiaip matyt pas jį išsigimimo žymės, teismas nutaria jį sterilizuoti, ir tas nutarimas yra daktarų vykdomas. Šitie įstatymai veikia dar neseniai. Daugiausia sterilizuojama Kalifornijos valstijoje. Čia tik po karo sterilizuota 2550 asmenų.

Europoj sterilizacijos įstatymas veikia tik Vokietijoje, kur Hitleris jį naudoja dažniausiai germanų rasės pagerinimui.

Toks įstatymo projektas dabar tapo įneštas ir Brazilijos parlamentan. Ar jis bus priimtas — nežinia, tik vėliau aišku, kad apie kovą su nusikaltėliais susirūpinta rimtai.

RUSU — JAPONU KONFLIKTAS.

«United Press» iš Maskvos praneša, kad spalio 13 d. japonų ginkluotasis būrys perėjo ties Mandžuriją rusų sieną ir susisąūdė su rusų pasienio sargyba. Mušyje krito keletą kareivių iš abiejų pusių.

Rusų vyriausybė pareiškė Japonams griežtą protestą.

Tautiečiai!

Visi kai vienas skaitykite

„Š V I E S A“

Jeigu norite žinoti, kas yra Lietuvoj, kas girdėt pasauli, kaip gyvena lietuviai išieivai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jeigu norite susilaukti šviesios ateities svetimoje šalyje, jeigu norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit «šviesą».

«Šviesa» yra tikriausias kiekvieno lietuviuo išieivio draugas ir tarėjas.

«Šviesa» gyvdena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai Brázilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

«Šviesa» lygiai baudžia visus blogus apsiereiškimus, taip lygiai pagiria tai kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes 64, «Šviesa».

Pastaba: Iš provincijos pinigūs siųsti Redaktoriaus vardu.

Baltųjų-juodųjų karas?

Pastaruju laiku pasaulinė spauda pradėjo kelti viešumon tą pavojų, kuris gali kilti dėl Italijos - Abisinijos karo iš juodojo pasaulio pusės.

Kaip žinoma, Afrikoj yra apie 160 milijonų gyventojų. Jų beveik du trečdaliai yra negrai, bendrai juodieji žmonės, su kuriais išvien eina ir arabai. Ir jie beveik visi, išskyrus tik Abisinijos, Liberijos ir Egipto gyventojus, yra Europos valstybių pavergti. Vien tik anglams ir prancūzams priklauso apie 100 mil. žmonių.

Dabar prasidėjus italų - abisinų karui tie juodieji jau pradeda bruzdėti ir net viešai reikšti savo nuomo-

nę rasių klausimu, tuo labiau kad jau ir jie yra pusėtinai pakilę kultūroj ir turi savo inteligentiją.

Tą bruzdėjimą gerai supranta Europos politikai, ypatingai dabartinių metų, kuomet tie juodieji pradėjo reikšti savo pritarimą abisinams ir net savanoriais eina į jų kariuomenės eiles.

Iš čia ir permatoma tas baisus pavojus iš juodųjų pusės, iš čia ir bijoma, kad jie bendrai nesukiltų prieš baltuosius ir kad neprasidėtų naujas rasių karas, kurio pasekmės būtų labai apverktinos.

Abisinų karo taktika

Abisinų vienos armijos vadas Ras Seyoum (jis turi savo žinioj armiją iš 250 tūkstančių laukinių žmonių) vieno laikraščio korespondentui pareiškė, kad abisinai iame kare su italais laikysią rusų taktikos, kuomet tie kariavo su Napoleonu, t. y. iš pat pradžių nedarysą jokių pasipriešini-

mų, «Jei reikės, tai ir Addis Abeba atiduosim, bet ką jie veiks atsidūrę mūsų kalnuose?».

Ir ištikrųjų kol kas abisinai ir laikosi šios taktikos. Beveik be jokio pasipriešinimo atidavė italams keletą miestų.

Zinių Zinėlės

Tautų Sąjunga kamavo Vokietijai nuo 1932 iki 1935 metų spalį 21 d. (nuo šios dienos Vokietija nesiskaitys daugiau Tautų Sąjungos nariu) viso 5.324.590 frankų aukso.

Liuteronų kongresas. Šių metų spalį 13 d. Paryžiuje pradėjo posėdžiauti viso pasaulio liuteronų kongresas. Jame dalyvauja 24 valstybių atstovai.

Vokiečiai nugalėjo latvius. Spalį 13 d. tarpvalstybiniam futbolo lošime, įvykusiame Berlyne, vokiečiai nugalėjo latvius - 3 x 0.

Traukinio katastrofė. Spalį 13 d. Sorocabana geležkelio linijoje (Brazilijoj) tarp stočių Luiz Gama ir Salgado keleivinio traukinio garvežys nubėgo nuo bėgių ir nuvertė 4 vagonus. Du žmonės mirė ir 11 sunkiai sužeistų.

Studentų karalienė. Spalį 13 d. São Paulo studentai pradėjo bal-

suoti už kandidates į studentų karalienę. Išrinktoji bus apvainikuota sausio 1 d.

Mirė 113 žmonių. Spalio mėnesio bėgyje ligoninėje «Santa Casa» mirė 113 žmonių. Viso ligonių ligoninėje buvo 1404.

Italų propagandą. Spalio 10 d. Romoje tapo įkurta galinga radiostotis dėl propagandos savo įdėjų visoj Pietų Amerikoje. Pranešimai daromi italų, portugalų ir ispanų kalbomis. São Paulo tie pranešimai girdėti kiekvieną dieną 9 val. vakaro.

Apvogė prezidentą Getulio Vargas. Spalio 13 d. Rio de Janeiro mieste parodos atidarymo metu vagis Norberto Jayme ištraukė iš prezidento Getulio Vargas kišenės pinigė, bet laiku buvo sugautas ir piniginė atimta.

Atidaryta paroda. Spalio 13 dieną Rio de Janeiro atidaryta Brazilijos žemės ūkio, prekybos ir pramonės paroda.

Vokietijoj per 8 pirmuosius šių metų mėnesius geležinkeliai turėjo nuostolių 100 milijonų markių.

Europos auksas plaukia į Š. Ameriką. Taip rugsėjo mėnesį nušlysta ten sumoje 164 mil. dolerių.

IVAIRENYBĖS

Kiaulė pagimdė drambliuką

«Diario da Noite» iš spalio 11 d. aprašo tokį faktą.

Francisco Branga, gyvenęs Villa Guilherme - gatv. Ipé, 20, keletą mėnesių tam atgal nupirko kiaulę už 90 milreisu. Ši kiaulė spalio 20 d. apsipariavo. Ir koks buvo visų nusistebėjimas, kuomet pamatė, kad iš 11 vaikų vienas buvo tikriausias drambliukas. Jis gimė gyvas ir dar gyvena Laikraštis talpina ir jo fotografiją.

Ištikrųjų, keistas reiškinys.

Nauja sagų mada

Ko žmonės neišgalvoja. Geriau pasakius, moterys. Jos, kaip žinoma, yra didelės mėgėjos visokių madų, kurias maisto ne mėnesiais, bet savaitėmis. Ir vis išgalvoja naujas, iki tol dar nebūtas, arba pajvairina senas. Daugiausia visokių madų išgalvoja prancūzės, todėl viso pasaulio moterų akys ir yra nukreiptos į Paryžių.

Paskutiniu metu spauda pranešė apie naujausias madų keistenybes. Būtent, kaikurios paryžietės sugalvojo vietoj sagų (guzikų) nešioti sidabrinus ir auksinius pinigus. Tai pareis nuo turtingumo. Be abejo, bus tokių, kurios turės pasitenkinti nikeliniais pinigais, bet netruks tokių, kurios paduos gatvėse su auksiniais ir sidabriniais pinigais. Kaikurie Paryžiaus

laikraščiai taja proga pastebi, kad dabar tramvajuose ir visur kitur vagys jau nevogs pinigų iš kišenės, bet piauštys sagas, nes tai yra pinigai.

Kaip išpėrė siuvėjai streiklaužes Amerikoje

Amerikoje, Dolas mieste, Teksaso valstybėje įvyko įdomus įvykis.

Ten buvo sustreikavusios siuvėjos ir siuvėjai. Bet atsirado ir streiklaužių. Tada streikininkai sučiupo moteris streiklaužes, jas išrengė gatvėje ir nuplakė. Tuo metu kitos moterys paprasė, kad jam sumokėtų už pirmą įkaltą vynį 1 centą (lietuviškas pinigas), o už kiekvieną kitą vis du kartu daugiau; taip už antrą - 2 centu, už trečią - 4, už ketvirtą - 8 centai ir tt. Vynių buvo 24.

Kiek ponas sumokėjo kalviui už arklį pakaustymą?

Idomūs skaičiai

Vienas kalvis, turtingo pono prašomas, pakaustė jo arklį. Būdamas geru kalvio darbu patenkintas, ponas pažadėjo gerai atlyginti. Tada kalvis paprasė, kad jam sumokėtų už pirmą įkaltą vynį 1 centą (lietuviškas pinigas), o už kiekvieną kitą vis du kartu daugiau; taip už antrą - 2 centu, už trečią - 4, už ketvirtą - 8 centai ir tt. Vynių buvo 24.

Kiek ponas sumokėjo kalviui už arklį pakaustymą? Atspėkit!

S. Paulo Butantan - didžiausias visame pasauly gyvatynas tapo įsteigtas 1899 metais. Steigėju ir jo pirmuoju direktorium buvo D-ras Vital Brasil. Dabartiniu metu gyvatynas yra gyvų gyvačių 27,300.

Uždarė masonų organizaciją. Turku vyriausybė spalio 14 d. vi same krašte uždarė tikiybinių masonų organizaciją visam laikui. Jos visas turtas perėjo valdžios žinion.

Juokai.

Žmona: - Dar prieš metą tu man sakydavai «mano brangiausia», o dabar sakai «durna boba».

Vyras: - Ar gi tu nežinai, kad dabar krizė ir todėl visos bran- genybės atpigo.

Žmona: - Žinai, reikėtų dar- že pastatyti baidyklę: žvirbliai visus miežius rulas.

Vyras: - O kam? Juk tu vi-

sada darže.

Kodėl gi tu Juozai pagaliau nevedei?

Tiesą pasakysiu, man vis tavo žmona iš galvos ne išelna.

Tu ją myli? Nori, nevidone, mano pačią paveržti?

Dieve saugok! Aš tik bijau, kad pats tokios žmonos negaučiau.

P. S l a u t a .

- o -

Jurgi, pasakyk man, koks žmogus pasauly buvo laimingiausias?

Jurgis pagalvojęs: - Nugi Adomas.

O kodėl taip manai?

Jurgis: - Todėl, kad jis neturėjo ošvės.

D z u k a s .

KAS BUS, KAS NEBUS, BET LIETUVIU «ŠVIESA» NEPRAŽUS.

Satyrologija.

Kapsas visuomenininkas.

(Pradžia 3 nr.)

Nugi vienas šaulys sako kitam: «Tu užsineški kulkosvaidį ant šepos, prisitaisyki cėberį vandenio, kap vamzdis įkais, kad turėtum kur pašalvinti». Kitas sako: «Aš tau paduosiu per užpakalį kulkas, o tu tik iš visos sylos pyškinsi ir žūrėsi: kada kas paduos tau ženklą sustoti.» Kitiems besnekanant apie dujines bombas, kažin iš kur lietaviškais raugintais kopūstais, kad pakvipo. Aš tik surikau, Dėkitės kaukes, kaukes! Ir nepastebėjau, kad jie jau visi buvo su kaukėmis. Mat pasirodo jie eidami į tokius pasirodavimus visada nešasi ir kaukę,

tik aš vienas kap biedniausias neturėjau. Bet loska Dievo iš visų nelaimių išgelbsti, tokiu būdu ir aš išlikau nekoliečytas.

O tie bestijos kopūstai mat iš priešaky gyvenančio Žydo virtuvės vejo nešami užsuko per atidrą langą pas mus. Toliau dar vienas drąsus vyrukas pasisidė, be jokių žbrajų vienas visus su šluota per duris, kap prāsokus, išluoti. Kiti dar ramino mane, girdi: «Nebijok! O aš jau žiūriu kap greičiau per duris išprūkti. Mislunu sau vienas. Jeigu šitap jus Ponai rodavijatės apie lietuvių ateities ir praeties cėsus, tai tegul jus kur devyni...»

Bet vienas atsistojo, turbut katalikas, ramios ir nuolankios širdies pra-

bilo, girdi «Kam tie zbrajai, kam to viso reikia, verčiau gražiai pasišnekė kime». Tada ir aš išsidrąsinęs susnekau: Kam tu kulkosvaidžių, ar bonų vaidžių, galime ir ramiai pasirodavyti ir išsiskirstyti. Tuokart nuėmė nuo šėpos kulkosvaidį, vandenį su cėberiu, paslėpė visi šaudykles prasidėjo derybos dėl taikos. Dėlto nereikėjo žbrajų, užteko kumščiu smūgiais snukius aplyginti, kap pas lietuvis yra priimta daryti, kas perdaug jį kišo norėdamas lygiai su Ponais žinoti.

Daugiausiai aš tą dieną ir nukentėjau. Tai tau nežertas brolyti, toks išgastis ir be pistalieto. Aš dabar dar naktimis nemiegu, stovi akyse tie visi zbrajai į mane vamzdžiais atstatytais, tų Ponų tarptautiški pamokimai ir kit...

Jeigu kartais nepavierytumėt, Mieli skaitytojai, tai galiu pristatyti, ir svietkus. Kas tą dieną ėjo ta gatve, visi gali, pasviečyti. Aiškiai girdė-

josi tos sueigos - taikos atstovų nuturimai. Girdėjosi kap kumščios krito ant stalo lietaviško kraujo varomos. Po pasirodavimo lauke yfsi tik spiau do lyg iš silkių fabriko išėję. Mislinu sau neberekalo tie Ponai tiek ir dirba, prakaituoja dėl labo žmonijos.

Ir dabar tokios sueigos esti kas mėnuo, tik jau be kulkosvaidžių, ran- kosvaidžių ir kitų zbrajų, be tokių smarkiųjų nutarimų. Girdi, reikia biškį atstrožniau su zbrajais, ba gali kas Tautų Sąjungai skundą paduoti, ir teks jai visi zbrajai dykai atiduoti.

Dabar ir aš išgudrėjau, nors jau susitarta daugiau nesiginkluoti, bet daugiau pistalieto namie nepalieku.

Sakau, ar tai ne Dievo rūstybė ant mūsų užėjo...

Tai tiek tuo sykiu, Mieli skaitytojai! Toliau mano razumėlis ką nors daugiau atsimins ir jums pasakys.

«IŠ BUITIES GRABO»

Tokiu pavadinimu išėjo iš spaudos pirmasis Argentinos lietuvių poeto Antano Vilučio poezijos rinkinys, išleistas Argentinoj. Turi 48 puslapius. Kaina pažymeta 1 pesas.

Pats rinkinys susideda iš dviejų dalių: Iškydime ir Buities urvuose ir bendrai turi 28 eilėrašius.

Kituose numeriuose apie šį rinkinį pakalbėsime plačiau.

Lietuviu Kataliku Ziniai

PAMALDOS RAJONUOSE

Kiekvieną mėnesį pamaldos lietuviams laikomos:

1 sekmadienį — Villa Anastacio Vengrų koplyčioj.

2 ir 4 sekm — Villa Bella koplyčioj.

3 sekmadienį — São Caetano koplyčioj.

Visur nuo 8 val ryto, išpažintis nuo 7 val.

Pamaldų tvarka Centre

1 Kiekvieną sekmadienį Sv. Antano bažnyčioje pamaldos lietuviams būna 11 val. išpaž. no 10v. Šiokiadieniais, iki 7 v. ryto, pakviečiant kunigą Kleboną iš buto.

3 Mišių šiokiadieniais laikymas Sv. Jono bažnyčioje nuo 7 iki 9 val. 4 Šliubų reikalais (dokumentų sudarymo) šeštadieniais, nuo 4 iki 10 val. vakaro klebono raštinėj — rua Coronel Moraes, 64.

S. Paulo L. R. K. Bendruomenės narių dėmesiui

Bendruomenės Valdybos nutarimu visiems bendruomenės nariams laikraščio «Šviesa» prenumeratos kaina nustatoma 6\$00 metams (500 reisu mėnesiui, kuriuos galima įmokėti mokant bendruomenės nario mokesnį). Iki Naujų Metų — 2\$000.

Užsiprenumeruoti laikraštį galima kiekvieną dieną Redakcijoje — rua Coronel Moraes, 64, o sekmadieniais tuojau po pamaldų bažnyčios raštinėje.

Plunksnos darbininkai in talka!

Laikraštis būna turiningas ir įdomus tik tuomet, kuomet jame bendradarbiauja visi kas tik moka ir valdo plunksną, kuomet jam suteikia įvairiausių žinių iš visų kampų, kuomet jį rašo įvairiais gyvenimo klausimais, įvairiausių straipsnius, kuomet jame telpa įvairios korespondencijos iš lietuvių kolonijų gyvenimo ir t. t.

Todėl mes ir kviečiam visus prie to bendro darbo; dirbkime bendromis jėgomis, o laikraštis bus kas kart įvairėnis, turiningesnis, įdomesnis.

Laikraščio «Šviesa» Redakcija.

Skaitykite ir platinkite

«ŠVIESA»

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTOGERAL, 12 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Março
1 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Dr. A. Candia

Venerinės ligos:

Triperis (visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) Sifilis.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

Rua Barão de Itapetininga 52, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

«ŠVIESA»

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 3) José Paulino vaistinėj,
- 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
- 5) Menkaičio krautuvėj — S. Anna.

6) Baužio krautuvėj — Bom Retiro,

7) Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia ir pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose.

Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas b-nės įgaliotinius

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulas — Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.

Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 64. Telf. 9-1322.

DANTISTAS

JOSÉ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr.

Tel. 5-4954 São Paulo

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Bienuoja dantis už 10\$000 su parselama, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

Dr. S. MEITIN.

Ultravioletiniai, spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universitetu.)

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vak. susikalbama lietuviškai.

Rua Barão Itapetininga 37-a salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Dėl paieskojimų

Dažnai atsitinka, kad čia Brazilijoje pasiklaidina šeimos nariai, nežino draugo naujos gyvenamos vietos, pažįstamų, gimičių ir t. t. Tankiausiai atsitinka sunkumų surasti savuosius, tai naujai iš Lietuvos atvažiuosius ar iš provincijos atvykusius. Daugeliui dėl to tenka daug paklaidžioti ir išlaidų važinėjimams pakelti.

Yra būtinas reikalas ir šiame veikalas žmonėms padėti.

«Šviesos» Redakcija turi virš penkių tūkstančių lietuvių gyvenančių São Paulo mieste adresų, todėl ir kviečia tuo reikalu suinteresuotus asmenis kreiptis į Redakciją:

Rua Coronel Moraes, 64,

netoli Sv. Antano de Pary bažnyčios.

Reikalingi

«Šviesos» Administracijai laikraščio platintojai São Paulo priemiestuose ir provincijoj. Taipgi reikalingi metinės prenumeratos rinkėjai. Už atliktą darbą mokame gerus nuosimčius.

Asmeniškai arba laišku kreiptis į Redakciją:

Rua Coronel Moraes, 64, netoli S-to Antonio de Pary bažnyčios.

Vokiečių fotografijų įstaiga

«BERNARDO»

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitai sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas n. 103) Tel. 4-5567
São Paulo

Moteru Gydytojas Dr. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagelba, spindulių terapija

Būvęs 5½ metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt p/M. universitetuose ir vadovaujaujančiu gydytoju 2° operacinio skyriaus moterų klinikos ir gimdymo namų «Cocilienhaus» Berlyne.

Priėmimas: Rua Barão de Itapetininga 18, kamb. 914, 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius), vakare 3 — 5,30 kas dieną.
Tel. 4-7337, šaukiamas naktį 7-3789.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

R. Ypiranga 15. ap. 4. (kortė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerių, vidurinių ir psichinių ligų. Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Specialybės ir darbininkai.

Dažnai mūsų jauni vyrai nusiskundžia, kad neturėdami jokios specialybės, nežino už ko griebtis ir kad ne turi jokių galimybių kokią nors specialybę įsigyti.

Į tokį nusiskundimą reikia pasakyti, kad tame klausime yra pačių darbininkų didelis apsilėidimas. Juk dau gelis jų dirba įvairiose pramonės šakose, fabrikuose, dirbtuvėse, o kiti dirba ir prie elektros. Dirba kartu su amatininkais, padėdami jiems ir atlikdami įvairius darbus. Jie kiekvieną kartą mato, kaip tas ar kitas darbas pradėdamas, kaip jis atliekamas, kaip užbaigiamas. Todėl prie gerų norų, padėjus pastangas galima laikui bėgant ir pačiam tapti amatininku ir specialistu, o tuomet gal ir atlyginimas būtų kiek aukštesnis.

Reiškia iš praktinės pusės tapti kokių specialistu nėra taip sunku. Tik klausimas kitaip atrodo dėl teorinių žinių. Bet ir šį reikalą prie gerų norų irgi galima sutvarkyti.

Teko patirti, kad šiuo reikalu pradėjo rūpintis kolonijai gerai žinomas p. Vladas Eidrigėvičius. Jis gavęs pritarimą iš p. J. Aukštuolio, Lietuvos Ministerio Pietų Amerikai, ir jo paragintas, jau ėmėsi darbo, ir net jau turi pagaminęs tuo reikalu projektą, kuris netrukus bus pasiųstas Argentinon pono Ministerio peržiūrėjimui. Su lig tuo projektu manoma prie kiekvienos lietuvių mokyklos São Pauly steigti specialus amatų ir kitokių specialybių kursus, kuriuose bus teikiamos plačiai teorinės žinios, o praktikai pagilinti manoma organizuoti vieną bendrą amatų mokyklą, kitaip sakant dirbtuvę su įvairiais skyriais ir visokiais įrankiais.

Darbas, žinoma, eitų važarais. Lektorių, tikimasi, susiras. Jei nebūtų pakankamai lietuvių tarpe, tai gali ma kviešti ir kitataučius. Tas daug nekainuos.

Gerai būtų, kad ir kiti tuo reikalu išsirtatų. Galvokime ir svarstykimė išvien, o darbas tikrai pasiseks.

St. P.

Red. Atsakymas.

P. Žilam Dédei. Į Tamstos klausimą: «Kuriuo keliu eiti?» atsakom: Vienybės. Bendrame visuomeniniame darbe mes nesiskirstom į «jus» ir «mes», mes nenurodom kas turi teisę dirbti, o kas ne, bet bendrai mes kviečiam visus išvien eiti prie visuomeninio darbo.

Kad praėity visuomeniniam darbe nebuvo sklandumo, kad iki šiol mūsų veikėjai buvo susiskaldę, kad vieni kitiems kojas kaišiojo, tai mes tą pastebim visi. Todėl ir nematyt kolonijoje pirmynėigos ir tai tik dėl šios, o ne kitos priežasties.

Kad mums tos vienybės reikalinga, tai ir Trmsta pats tai pripažįsti. Atsimink tik, ką esi parašęs rugsėjo 28 d. štai Tamstos žodžiai: «Išvykdamas P. Ministeris yra pasakęs, kad ne mažai mes esame nudirbę kultūros darbo dirvoje, bet tai yra tik menkutė dalis to, ką būtumėm galėję nudiškti vieningai tą darbą dirbdami. Jis ragino mus visus susitaisyti, rasti bendrą kalbą. Ir mes visi ta pažadėjome. Dabar tik belieka kiek pasistengti tuos savo pažadus ištesėti. (Mūsų pabraukta — Red.) Baigdamas savo straipsnį Tamta pasako: «Gana skaldyti ir taip jau menkas mūsų kultūrinio darbo pajėgas!»

Taigi — gana! Mes ir oinam prie to, nes suprantam, kad vienybėje — galybė.

Blogai, vyruciai

Brazilijos Federalinis Parlamentas svarstydamas 1936 metams samatą metė mintį apdėti mokesčiu valstybės naudai visus nevedusius vyrus nuo 30 iki 50 metų amžiaus. Tam tikslui manoma išleisti tam tikrus įstatymus.

Gal tas ir neblogai būtų, nes priverstų vyrus daugiau susirūpinti savo padėtim ir rimčiau žiūrėti į ateitį,

tik nesuprantama, kodėl nemanoma apdėti mokesčiu netekėjusios panelės? Juk gyvenime, regis, moterys turi lygias teises su vyrais?

Jei taip, tai nevedę vyrai bus priverst organizuotis ir tvirti savo nevedusių vyrų sąga,
Taigi, vyrai, blogai!

K-S BUS, KAS NEBŪS, BET
LIETUVIUI «ŠVIESA»
NEPRAŽUS.

Tautiečiai, Dėmesiol Villoje Quinta da Paineira

Ipirangos rajonas, tarp stočių: Ipiranga ir V. Prudente
namai dligs ta kaip grybai po lietaus.

Žemės ilgam išsimokėjimui be palūkanų. Duodame
namų statybai medžiaga.

KREIPKITĖS Į RAŠTINE Villoje: Rua São Roque, 464.
Bondé 32 — Praca da Sé.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

Rua Barão de Itapetininga, 52 3-as aukštas

Priėmimo valandos: nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.



ZEMES SKLYPAI

Išsimokėjimui 30\$000 mėn. siui, 10\$000 kvadratinis metras.
Duodame statyba medžiaga. Omnibus išėina nuo Merkado iki vie
tos. Bondé 3 (Villa Prudente) Centralinė raštinė: Praca Anto
nio Prado, 3 sobr. Villa Prudente Rua Capitaó Pacheco Chaves,
114. Vietoje Avenida Zelina 33
Reikalingi agentai. Kreiptis į raštine Villa Prudente.

„Vilties“ susirin- kimas.

Jaunimo S-gos «Viltis» Mookos skyrysus spalį 27 d. 4 val. po piet. Mookos lietuvių mokyklos salėje rengia savo visuotiną narių susirinkimą einamiems reikalams apsvarstyti ir p. Nalivaikos pranešimą išklaudyti.

Kalba 27 kal- bomis.

Palestinos sostinė Jeruzalė dažnai yra vadinama šių laikų Babelio bokštu, nes to miesto gyventojai vartoja daugiausia kalbų. Jeruzalės mieste to gyventojai dabar kalba 27 įvairiomis kalbomis. Daugiausia kalbama hebraiškai. Antroje vietoje stovi arabų kalba. Toliau seka armenų, žydų žargonas ir anglų. Vokiečių kalba užima devintą, o prancūzų dešimtą vietą.

Viešuosė susirinkimuose dažniau sia vartojamos hebrajų, anglų ir arabų kalbos. Daug yra ir lietuviškai kalbančių.

Kas pažymėtina, kad daug yra pavienių asmenų, kurie gali susikalbėti visomis kalbomis.

Sašão „POLLA“



Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente nuo 10 iki 20 milreisy. Manikiuras ir veido masažas.

Darbas atliekamas greitai ir gerai.

Rua José Paulino, 106.

APOLONIJA DEGUTIENE.

Dantu Gydytoja DRĖ. V. PORTNOW

Rua Senador Paulo Egydio, 15,

8-as aukštas, salė 812
(netoli gatvių Direita ir Benjamin Constant)

Gydo traukia ir deda dantis
Kainos žemos.

Priėmimas nuo 2 iki 5 val po piet.

Susikalbama: rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.